

EBA/GL/2020/05

---

6. maj 2020

Smernice

---

o zmanjševanju kreditnega tveganja za
institucije, ki uporabljajo pristop na
osnovi notranjih bonitetnih ocen (IRB) z
lastnimi ocenami izgube ob neplačilu
(LGD)

1. Obveznosti glede skladnosti in poročanja

Vloga teh smernic

1. Dokument vsebuje smernice, izdane v skladu s členom 16 Uredbe (EU) št. 1093/2010¹. V skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 si morajo pristojni organi in finančne institucije na vsak način prizadevati za upoštevanje smernic.
2. V smernicah je predstavljeno stališče organa EBA o ustreznih nadzorniških praksah v Evropskem sistemu finančnega nadzora in o tem, kako bi bilo treba zakonodajo Unije uporabljati na določenem področju. Pristojni organi iz člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, za katere smernice veljajo, bi jih morali upoštevati tako, da jih ustrezno vključijo v svoje prakse (npr. s spremembo svojega pravnega okvira ali nadzorniških postopkov), tudi če so smernice namenjene predvsem institucijam.

Zahteve glede poročanja

3. Pristojni organi morajo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 do 28.10.2020 organ EBA uradno obvestiti, ali ravnajo oziroma nameravajo ravnati v skladu s temi smernicami, ali pa mu sporočiti razloge za njihovo neupoštevanje. Če pristojni organi do tega roka ne bodo poslali uradnega obvestila, bo organ EBA štel, da smernic ne upoštevajo. Uradna obvestila je treba poslati na obrazcu, ki je na voljo na spletni strani organa EBA, na elektronski naslov compliance@eba.europa.eu z navedbo sklica „EBA/GL/2020/05“. Predložiti jih morajo osebe, ki so pooblaščenice za poročanje o skladnosti v imenu svojih pristojnih organov. Organu EBA je treba sporočiti tudi vsako spremembo stanja glede upoštevanja smernic.
4. Obvestila bodo v skladu s členom 16(3) Uredbe (EU) št. 1093/2010 objavljena na spletni strani organa EBA.

---

¹ Uredba (EU) št. 1093/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o ustanovitvi Evropskega nadzornega organa (Evropski bančni organ) in o spremembi Sklepa št. 716/2009/ES ter razveljavitvi Sklepa Komisije 2009/78/ES (UL L 331, 15.12.2010, str. 12).

2. Vsebina, področje uporabe in opredelitve pojmov

2.1 Vsebina

5. Te smernice opredeljujejo zahteve za uporabo zmanjševanja kreditnega tveganja v skladu z ustreznimi določbami poglavja 3 naslova II dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013, kot je določeno v členu 108(2) navedene uredbe. Te smernice izhajajo tudi iz končnega osnutka regulativnih tehničnih standardov organa EBA o metodologiji ocenjevanja pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen (IRB) (EBA/RTS/2016/03) (v nadaljnjem besedilu: RTS o metodologiji ocenjevanja pristopa IRB) z dne 21. julija 2016².

2.2 Področje uporabe

6. Te smernice se v skladu s poglavjem 3 naslova II dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013 uporabljajo v zvezi s pristopom IRB in zlasti za institucije, ki jim je v skladu s členom 143 navedene uredbe dovoljeno uporabljati lastne ocene LGD.
7. V teh smernicah sta zlasti določena priznanje osebnega kreditnega zavarovanja (iz člena 4(1)(59) Uredbe (EU) št. 575/2013) v skladu s členi 160(5), 161(3), 163(4) in 164(2) in členom 183 navedene uredbe ter priznanje stvarnega kreditnega zavarovanja (iz člena 4(1)(58) navedene uredbe) v skladu s členoma 166 in 181 navedene uredbe.

2.3 Naslovniki

8. Te smernice so naslovljene na pristojne organe, kot so opredeljeni v točki (i) člena 4(2) Uredbe (EU) št. 1093/2010, in finančne institucije, kot so opredeljene v členu 4(1) Uredbe (EU) št. 1093/2010.

2.4 Opredelitev pojmov

9. Če ni določeno drugače, imajo pojmi v teh smernicah enak pomen kot pojmi, uporabljeni in opredeljeni v Uredbi (EU) št. 575/2013, Direktivi 2013/36/EU in Smernicah EBA o ocenjevanju verjetnosti neplačila in izgube ob neplačilu ter o obravnavi neplačanih izpostavljenosti (EBA/GL/2017/16) (v nadaljnjem besedilu: smernice EBA o ocenjevanju PD in LGD).

---

² Sklici na člene RTS o metodologiji ocenjevanja pristopa IRB bodo nadomeščeni s sklici na delegirano uredbo, s katero bo končni osnutek RTS o metodologiji ocenjevanja pristopa IRB sprejet, ko bo ta objavljena v Uradnem listu EU.

3. Izvajanje

3.1 Začetek uporabe

10. Te smernice se začnejo uporabljati 1. januarja 2022. Institucije bi morale zahteve iz teh smernic do takrat vključiti v svoje bonitetne sisteme, pristojni organi pa lahko časovni okvir tega prehoda po svoji presoji pospešijo.

4. Splošne določbe

---

11. Institucije, ki uporabljajo pristop IRB z uporabo lastnih ocen LGD v skladu s členom 143(2) navedene uredbe, lahko v skladu s členom 108(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 pripoznajo zmanjševanje kreditnega tveganja v skladu s poglavjem 3 naslova II dela 3 navedene uredbe. Institucije lahko priznajo zmanjševanje kreditnega tveganja v skladu s poglavjem 4 naslova II dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013, če se te zahteve nanašajo na poglavje 3 naslova II dela 3 navedene uredbe in so v skladu s temi smernicami.
12. Za namene člena 181(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 je treba vsako sklicevanje na pojem „zavarovanje s premoženjem“ razumeti kot sklicevanje na stvarno kreditno zavarovanje, ki ni stvarno kreditno zavarovanje iz člena 166(2) in (3) navedene uredbe. To vključuje zlasti stvarno kreditno zavarovanje, ki ni okvirna pogodba o pobotu in ni bilančni pobot. Učinek zmanjševanja kreditnega tveganja se pri okvirnih pogodbah o pobotu in bilančnem pobotu upošteva v vrednosti izpostavljenosti. Zato lahko institucije za vrste izpostavljenosti, za katere so pridobile dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD, priznajo stvarno kreditno zavarovanje v skladu s členom 181(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 le, če zavarovanje še ni bilo upoštevano v vrednosti izpostavljenosti za primere iz člena 166 navedene uredbe in v skladu z odstavkom 13.
13. Učinke zmanjševanja kreditnega tveganja zaradi bilančnega pobota bi bilo treba upoštevati v vrednosti izpostavljenosti v skladu s členom 166(3) Uredbe (EU) št. 575/2013, učinke zmanjševanja kreditnega tveganja zaradi okvirnih pogodb o pobotu pa v vrednosti izpostavljenosti v skladu s členom 166(2) navedene uredbe. Institucije morajo pri priznavanju učinkov bilančnega pobota in okvirnih pogodb o pobotu upoštevati vse zahteve, povezane z obema tehnikama, iz poglavja 4 naslova II dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013, vključno z merili primernosti in metodami za priznavanje učinkov zmanjševanja tveganja takih instrumentov.
14. Institucije bi morale za vrste izpostavljenosti, za katere so pridobile dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD, pripoznati učinke osebnega kreditnega zavarovanja v skladu s členi 160(5), 161(3) in 164(2)–(3) ter členom 183 Uredbe (EU) št. 575/2013.

15. Institucije lahko priznajo kreditno zavarovanje v skladu z odstavkom 14, če se lahko povezane tehnike zmanjševanja kreditnega tveganja uvrstijo v osebno kreditno zavarovanje v skladu s točko (59) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013. Predvsem glede na to, ali kreditno zavarovanje dejansko deluje kot jamstvo ali kot kreditni izvedeni finančni instrument, se lahko zavarovanje kreditov prizna v skladu s členom 183(1) in členom 183(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 ali členom 183(3) Uredbe (EU) št. 575/2013.
16. Obravnava bonitetnih ocen tretjih oseb, predstavljena v odstavkih 62 do 64 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD, se ob upoštevanju opredelitve zmanjševanja kreditnega tveganja v skladu s točko (57) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 ne bi smela upoštevati kot metoda za priznavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja in ni zajeta v področje uporabe smernic. Predvsem se ustrezno jamstvo iz odstavka 62(a) smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD nanaša na vrsto pogodbeno urejene podpore, ki jo tretja oseba zagotavlja dolžniku, in zato ne predstavlja tehnike zmanjševanja kreditnega tveganja, ki jo uporablja institucija v smislu točk (57) in (59) člena 4(1) Uredbe (EU) št. 575/2013.

5. Zahteve glede primernosti

5.1 Zahteve glede primernosti stvarnega kreditnega zavarovanja

17. Če institucije pri ocenah LGD upoštevajo obstoj zavarovanja s premoženjem, bi morale v skladu s členom 181(1)(f) Uredbe (EU) št. 575/2013 za namen oblikovanja notranjih zahtev glede pravne gotovosti, ki so na splošno skladne z zahtevami iz oddelka 3 poglavja 4 naslova II dela 3 navedene uredbe, zagotoviti, da je dogovor o zavarovanju s premoženjem, s katerim se to zavarovanje zagotavlja, pravno učinkovit in izvršljiv v vseh zadevnih jurisdikcijah, kar instituciji daje pravico, da v primeru neplačila, stečaja ali insolventnosti dolžnika in, če je primerno, skrbnika zavarovanja unovči zavarovanje s premoženjem ali zaseže premoženje v razumnem času.
18. Če institucije pri ocenah LGD upoštevajo obstoj zavarovanja s premoženjem, bi morale v skladu s členom 181(1)(f) Uredbe (EU) št. 575/2013 za namen oblikovanja notranjih zahtev glede vrednotenja zavarovanja s premoženjem, ki so na splošno skladne z zahtevami iz oddelka 3 poglavja 4 naslova II dela 3 navedene uredbe, zagotoviti, da so izpolnjeni naslednji pogoji:
  - (a) pravila, ki urejajo prevrednotenje zavarovanja s premoženjem, vključno z metodami in pogostostjo spremljanja vrednosti zavarovanja s premoženjem, so dosledna pri posamezni vrsti zavarovanja s premoženjem in so opredeljena v notranjih politikah institucije;
  - (b) v primeru pomembnih sprememb pogojev na trgu se pogosteje spremlja vrednost premoženja.

19. Notranje zahteve za pravno gotovost in vrednotenje zavarovanja s premoženjem, ki so jih oblikovale institucije v skladu s členom 181(1)(f) Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morale biti za namene člena 55 RTS o metodologiji ocenjevanja pristopa na osnovi notranjih bonitetnih ocen (IRB) ter zaradi zagotovitve skladnosti s splošnimi načeli o pravni gotovosti in vrednotenju zavarovanja s premoženjem v odstavkih 17 in 18 v celoti skladne z naslednjimi zahtevami oddelka 3 poglavja 4 dela 3 naslova II navedene uredbe:

- (a) v primeru zavarovanja s finančnim premoženjem bi morale biti skladne s členom 207(3) in členom 207(4)(d) navedene uredbe.
- (b) V primeru zavarovanja z nepremičninami in izpostavljenosti iz naslova zakupa, ki se obravnavajo kot zavarovane s premoženjem in pri katerih je sredstvo, dano v zakup, nepremičnina, bi morale biti skladne s členom 208(2) in (3) navedene uredbe.

Institucije bi morale pri vrednotenju zavarovanja z nepremičninami in pregledovanju njegove vrednosti pod pogoji iz člena 208(3)(b) navedene uredbe zagotoviti naslednje:

- (i) Zavarovanje z nepremičninami oceni neodvisni cenilec po tržni vrednosti ali po vrednosti, ki je nižja od tržne. V državah članicah, ki so v zakonih ali predpisih določile stroga merila za ocenjevanje hipotekarne kreditne vrednosti, lahko nepremičnino oceni neodvisni cenilec, in sicer po hipotekarni kreditni vrednosti ali po vrednosti, ki je nižja od hipotekarne kreditne vrednosti. Institucije od neodvisnega cenilca zahtevajo, da pri ocenjevanju hipotekarne kreditne vrednosti ne upošteva špekulativnih elementov.
  - (ii) Neodvisni cenilec dokumentira tržno vrednost ali hipotekarno kreditno vrednost na pregleden in jasen način.
  - (iii) Vrednost zavarovanja s premoženjem je tržna vrednost ali hipotekarna kreditna vrednost, ustrezno zmanjšana, da se upoštevajo rezultati spremljanja in kakršne koli predhodne terjatve vzpostavljene na nepremičnini.
  - (iv) Neodvisni cenilec bi moral imeti potrebne kvalifikacije, znanje in izkušnje za izvajanje cenitve ter biti neodvisen od postopka odločanja o kreditih. Če zaposleni v instituciji izpolnjuje vse navedene pogoje, se lahko obravnava kot neodvisni cenilec.
- (c) V primeru zavarovanja z denarnimi terjatvami bi morale te biti skladne s členom 209(2) navedene uredbe. Vrednost denarne terjatve bi morala ustrezati znesku denarne terjatve.
  - (d) V primeru zavarovanja z drugim stvarnim premoženjem in izpostavljenosti iz naslova zakupa, ki se obravnavajo kot zavarovane s premoženjem in pri katerih sredstvo, dano v zakup, ni nepremičnina, bi morali biti zavarovanje in izpostavljenosti skladni s členom 210(a) in (g) navedene uredbe. Institucije bi morale pri vrednotenju in

prevrednotenju zavarovanja s premoženjem v skladu s členom 210(g) navedene uredbe zavarovanje s stvarnim premoženjem vrednotiti po njegovi tržni vrednosti, ki bi morala biti ocenjeni znesek, za katerega bi se zavarovanje zamenjalo na datum vrednotenja med za to pripravljenima kupcem in prodajalcem pod običajnimi tržnimi pogoji.

(e) V primeru drugega stvarnega kreditnega zavarovanja bi le-to moralo biti skladno s členoma 212(1)(a) in 212(2)(f) navedene uredbe.

20. Institucije bi morale pridobiti pravno mnenje, ki potrjuje pravno učinkovitost in izvršljivost dogovora o zavarovanju s premoženjem v vseh zadevnih jurisdikcijah za namen odstavka 17. To pravno mnenje:

(a) bi moralo biti pripravljeno vsaj za vsako vrsto dogovora o zavarovanju s premoženjem in bi ga

(b) moral v pisni obliki zagotoviti pravni svetovalec. Če je pravni svetovalec zaposlen v instituciji, bi moral biti neodvisen od postopka odločanja o kreditih, s katerim se odobravajo ali obnavljajo obravnavane izpostavljenosti.

21. V odstavku 20 se lahko institucije zanesejo na eno samo pravno mnenje v zvezi z več dogovori o zavarovanju s premoženjem, če se zanje uporablja isto pravo. Institucije bi morale pridobiti dodatno pravno mnenje v zvezi s kakršno koli bistveno spremembo pogodbenih določil dogovora o zavarovanju, ki bi lahko vplivala na pravno učinkovitost in izvršljivost določenega dogovora o zavarovanju s premoženjem. Spremembe pravnega okvira, ki veljajo za dogovore o zavarovanju s premoženjem, in uporaba dogovora o zavarovanju s premoženjem pri drugih vrstah izpostavljenosti ali dolžnikov, uvrščenih v druge kategorije izpostavljenosti ali med druge vrste dolžnikov, to je posameznike ali pravne subjekte, bi bilo treba vedno obravnavati kot primere bistvene spremembe pogodbenih določil dogovora o zavarovanju s premoženjem.

22. V odstavku 20 se lahko institucije zanesejo na eno samo pravno mnenje, ki zajema več jurisdikcij. Zlasti če so mednarodni predpisi del mednarodnega prava ali imajo drugo obliko mednarodnega sporazuma, lahko pravno mnenje zajema nekatere ali vse jurisdikcije, v katerih so ti predpisi sprejeti. V pravnem mnenju bi bilo v tem primeru treba vsaj:

(a) proučiti, ali predpisi zagotavljajo pravno učinkovitost in izvršljivost zavarovanja s premoženjem v vseh jurisdikcijah, v katerih se predpisi uporabljajo;

(b) jasno opredeliti vse jurisdikcije, v katerih se predpisi uporabljajo;

(c) jasno opredeliti vse oblike zavarovanja s premoženjem, za katere veljajo predpisi.

23. Institucije bi morale zagotoviti, da si v skladu z odstavkom 20 pridobijo pravno mnenje ali mnenja, ki potrjujejo, da je dogovor o zavarovanju s premoženjem, s katerim se zagotavlja zavarovanje z drugim stvarnim premoženjem, pravno učinkovit in izvršljiv vsaj v naslednjih jurisdikcijah:

- (a) v jurisdikciji, katere pravo se uporablja za dogovor o zavarovanju s premoženjem;
- (b) če obstaja javni register za to vrsto zavarovanja s premoženjem, v jurisdikciji, v kateri je dogovor o zavarovanju s premoženjem registriran; sicer pa v jurisdikciji, v kateri ima lastnik premoženja, ki predstavlja zavarovanje, sedež ali prebivališče, če je lastnik premoženja, ki predstavlja zavarovanje, fizična oseba;
- (c) če se to zdi pomembno za določeno zavarovanje s premoženjem, v jurisdikcijah, v kateri imata sedež institucija in dolžnik; v vsakem primeru, če je dolžnik fizična oseba, v jurisdikciji njegovega prebivališča;
- (d) v jurisdikciji, v kateri bo najverjetneje izvršeno unovčenje zavarovanja s premoženjem, če bo to potrebno;
- (e) v kateri koli drugi jurisdikciji, ki se šteje kot pomembna za določeno zavarovanje s premoženjem.

5.2 Zahteve glede primernosti osebnega kreditnega zavarovanja

24. Institucije bi morale za namen člena 183(1)(c) Uredbe (EU) št. 575/2013 pridobiti pravno mnenje, ki potrjuje, da je dogovor o osebnem kreditnem zavarovanju pravno učinkovit in izvršljiv v vseh ustreznih jurisdikcijah. To pravno mnenje:

- (a) bi moralo biti pripravljeno vsaj za vsako vrsto osebnega kreditnega zavarovanja in bi ga
- (b) moral v pisni obliki zagotoviti pravni svetovalec. Če je pravni svetovalec zaposlen v instituciji, bi moral biti neodvisen od postopka odločanja o kreditih, s katerim se odobravajo ali obnavljajo obravnavane izpostavljenosti.

25. V odstavku 24 se lahko institucije v zvezi z več dogovori o osebnem kreditnem zavarovanju zanesejo na eno samo pravno mnenje, če se zanje uporablja isto pravo. Institucije bi morale pridobiti dodatno pravno mnenje v zvezi z bistveno spremembo pogodbenih določil, ki bi lahko vplivala na pravno učinkovitost in izvršljivost dogovora o določenem osebnem kreditnem zavarovanju. Spremembe pravnega okvira, ki se uporablja za dogovore o osebnem kreditnem zavarovanju, in uporaba takega dogovora pri drugih vrstah izpostavljenosti ali uporaba dajalcev jamstev, uvrščenih v druge kategorije izpostavljenosti ali med druge vrste dajalcev jamstev, to je posameznike ali pravne subjekte, bi bilo treba vedno obravnavati kot primere bistvene spremembe pogodbenih določil.

6. Učinki zmanjševanja kreditnega tveganja

6.1 Učinki stvarnega kreditnega zavarovanja

26. Institucije lahko priznajo učinke zmanjševanja kreditnega tveganja stvarnega kreditnega zavarovanja, ki ni okvirna pogodba o pobotu in ni bilančni pobot, kot je določeno v odstavku 12 za namene člena 181(1)(c)–(g) Uredbe (EU) št. 575/2013..
27. Za priznavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja okvirnih pogodb o pobotu v skladu s členom 166(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 bi morale institucije pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovane izgube uporabiti polno prilagojeno vrednost izpostavljenosti (E*), izračunano v skladu s členoma 220(3) ali 221(6) navedene uredbe kot vrednost izpostavljenosti.
28. Za priznavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja bilančnega pobota v skladu s členom 166(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 bi morale institucije pri izračunu zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti in zneskov pričakovane izgube uporabiti vrednost E*, izračunano v skladu s členom 223(5) navedene uredbe kot vrednost izpostavljenosti.
29. Institucije bi morale za namen ocenjevanja LGD iz člena 181(1)(a) Uredbe (EU) št. 575/2013 in v skladu z odstavkom 131 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD izračunati dejanski LGD za posamezno izpostavljenost, zajeto v okvirno pogodbo o pobotu ali bilančni pobot, kot razmerje med ekonomsko izgubo in neporavnanim zneskom kreditne obveznosti ob nastopu neplačila, izračunanega kot vrednost E* v skladu z odstavkom 27 ali 28. Ekonomsko izgubo bi morale izračunati na podlagi neporavnane zneska, pri čemer vanjo ne bi smele vključiti nobenih denarnih tokov iz pobota kot oblike poplačil po nastopu neplačila. Kljub temu, v skladu z odstavkom 131 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD je treba opozoriti, da mora neporavnani znesek kreditne obveznosti ob nastopu neplačila, izračunanega kot vrednost E*, vključevati vse doslej realizirane zneske glavnice, obresti in nadomestil.
30. Merila, ki jih opredelijo institucije za prilagoditev ocen LGD, za namen priznavanja učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja v primeru zavarovanja s premoženjem v skladu s členom 181(1) Uredbe (EU) št. 575/2013 :
  - (a) ne bi smela povzročiti nižjih ocen LGD, če je zavarovanje s premoženjem odgovornost dolžnika, ki je razvrščen nižje ali *pari passu* z obveznostjo, ki jo ima dolžnik do institucije;
  - (b) bi morala za terjatve, ki niso terjatve prvega reda, ustrezno upoštevati učinke podrejenega položaja institucije na ocene LGD v zvezi z zavarovanjem s premoženjem;

- (c) bi morala za zavarovanje z drugim stvarnim premoženjem ustrezno upoštevati verjetno lokacijo premoženja med trajanjem posojila in vplivom, ki ga lahko ima na to, da institucije morda ne bodo sposobne hitro pridobiti kontrole nad svojimi zavarovanji s premoženjem in jih unovčiti v skladu s členom 181(1)(e) Uredbe (EU) št. 575/2013.

6.2 Učinki osebnega kreditnega zavarovanja

31. Institucije lahko priznajo učinke zmanjševanja kreditnega tveganja z uporabo osebnega kreditnega zavarovanja z uporabo ene od naslednjih metod:

- (a) prilagoditvijo ocen PD ali LGD v skladu s členi 160(5), 161(3) in 164(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 na podlagi meril, ki jih same določijo v skladu s členom 183(2) in (3) Uredbe (EU) št. 575/2013 zlasti z uporabo enega od naslednjih pristopov:
  - (i) ne glede na pristop, ki se uporablja za primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, prilagoditev razredov, skupin ali ocen LGD, vključno z LGD za neplačane izpostavljenosti in EL_{BE} , se osebno kreditno zavarovanje upošteva pri ocenjevanju parametrov tveganja, kot je nadalje pojasnjeno v teh smernicah (t. i. pristop modeliranja);
  - (ii) če so ali bi bile primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva obravnavane po pristopu IRB z lastnimi ocenami LGD in konverzijskih faktorjev ali brez njih, substitucija parametrov tveganja PD in LGD osnovne izpostavljenosti z ustreznim PD ali LGD primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, kot je nadalje pojasnjeno v teh smernicah (t. i. pristop substitucije parametrov tveganja);
  - (iii) ne glede na pristop, ki se uporablja za primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, prilagoditev razredov, skupin ali ocen LGD, vključno z LGD za neplačane izpostavljenosti in EL_{BE} , se uporabi prilagoditev procesa razvrščanja v razrede posameznih parametrov tveganja zaradi človeške presoje v skladu s členom 172(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 in oddelkom 8.2 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD (t. i. prilagoditev na podlagi človeške presoje);
- (b) če institucija uporablja standardizirani pristop za primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva ter v ocenah PD in LGD ne prizna učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja zaradi uporabe osebnega kreditnega zavarovanja v skladu s točko (a), uporabi utež tveganja, ki se uporablja na podlagi standardiziranega pristopa v skladu s členom 183(4) Uredbe (EU) št. 575/2013 (t. i. pristop substitucije uteži tveganja);
- (c) izračun zneskov tveganju prilagojenih izpostavljenosti v skladu s členi 153(3), 154(2), 161(4) in 164(3) Uredbe (EU) št. 575/2013 (t. i. obravnava dvojnega neplačila oz. *double default treatment*).

32. Institucije bi morale imeti jasne politike za ocenjevanje učinkov osebnega kreditnega zavarovanja na parametre tveganja. Politike bi morale biti skladne z njihovimi praksami notranjega upravljanja tveganj ter bi morale odražati zahteve člena 183(2) in (3) Uredbe (EU) št. 575/2013 in zahteve iz teh smernic. Institucije bi morale vanje vključiti jasen opis tega, katera od specifičnih metod iz odstavka 31 se uporablja za posamezni bonitetni sistem, in bi jih morale ves čas dosledno uporabljati.
33. Osebno kreditno zavarovanje, ki ne izpolnjuje zahtev glede primernosti za dajalce jamstev in jamstva iz člena 183(1) in (3) Uredbe (EU) št. 575/2013 ter oddelka 5.2 teh smernic, ne bi smelo biti priznano z uporabo katere koli od metod iz odstavka 31. Za ocenjevanje LGD bi bilo treba denarne tokove, pridobljene iz naslova unovčenja neprimerne osebnega kreditnega zavarovanja obravnavati, kot da so bili prejeti brez uporabe tega zavarovanja. Institucije bi morale ne glede na tako obravnavo zbirati informacije o viru denarnih tokov, povezanih z neprimernimi osebnimi kreditnimi zavarovanji, in jih ustrezno razvrščati (alocirati). Redno bi morale spremljati višino takih denarnih tokov in tudi obseg uporabe tovrstnih vrst osebnega kreditnega zavarovanja. Po potrebi bi morale opraviti primerne prilagoditve, da bi se izognile morebitni pristranskosti ocen PD in LGD.
34. Če institucije sprejmejo pristop modeliranja iz odstavka 31(a)(i), morajo proučiti in po potrebi pri ocenah LGD konservativno upoštevati naslednje elemente:
- (a) morebitne valutne neusklajenosti med osnovno obveznostjo in osebnim kreditnim zavarovanjem;
  - (b) stopnjo, po kateri je zmožnost dajalca jamstva, da izpolnjuje pogodbenne obveznosti na podlagi pogodbe o osebnem kreditnem zavarovanju, povezana z dolžnikovo zmožnostjo poplačila;
  - (c) status neplačnika dajalca jamstva in njegovo posledično manjšo zmožnost izpolnjevanja pogodbenih obveznosti v skladu z osebnim kreditnim zavarovanjem.
35. Če institucije sprejmejo pristop modeliranja iz odstavka 31(a)(i), se lahko osebno kreditno zavarovanje šteje kot dejavnik tveganja v bonitetnem sistemu. Sestavljen je lahko zlasti iz:
- (a) prilagoditev ocen LGD v skladu s preteklimi izkušnjami, povezanimi z opaženimi učinki zmanjševanja kreditnega tveganja na dejanske LGD, vključno z realiziranimi poplačili in materialnimi stroški, povezanimi z unovčevanjem osebnega kreditnega zavarovanja;
  - (b) prilagoditev ocen PD in LGD, kadar institucije lahko zagotovijo empirične dokaze o tem, da obstoj osebnega kreditnega zavarovanja vpliva na PD dolžnika, ter dokažejo, da sočasna prilagoditev ocen PD in LGD ne povzroči učinkov dvojnega štetja osebnega kreditnega zavarovanja ali podcenjevanja pričakovane izgube.

Prilagoditev samo ocene PD, se nikakor ne more šteti kot primerno ravnanje v nobenem primeru.

36. Institucije lahko sprejmejo pristop substitucije parametrov tveganja iz odstavka 31(a)(ii) le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- (a) osebno kreditno zavarovanje je primerno v skladu z ustreznimi merili za osebno kreditno zavarovanje iz poglavja 4 naslova II dela 3 Uredbe (EU) št. 575/2013;
- (b) institucija lahko razumno pričakuje, da so neposredni stroški unovčevanja osebnega kreditnega zavarovanja zanemarljivi glede na znesek, krit s tem zavarovanjem;
- (c) dajalec jamstva ni v status neplačnika.

37. Če institucije sprejmejo pristop substitucije parametrov tveganja ali pristop substitucije uteži tveganja iz odstavka 31(a)(ii) oziroma odstavka 31(b), morajo:

- (a) zbirati in shranjevati informacije o značilnostih dolžnika in njegovem izpolnjevanju obveznosti in gibanju izpostavljenosti ter te informacije uporabiti pri ocenjevanju PD dolžnika v skladu s smernicami EBA o ocenjevanju PD in LGD;
- (b) zaradi notranjega upravljanja tveganj ločeno proučiti neposredne izpostavljenosti do dajalcev jamstev in izpostavljenosti, zavarovane z osebnim kreditnim zavarovanjem, ki ga zagotavljajo taki subjekti;
- (c) opredeliti ločeno področje uporabe modelov LGD in ločeno izračunati utež tveganja za vrsto izpostavljenosti, zavarovanih z jamstvom, ali delov izpostavljenosti, katerih parametri tveganja PD in LGD so nadomeščeni ali jim je dodeljena utež tveganja dajalca jamstva. Če sprejmejo pristop substitucije parametrov tveganja, institucijam za izpostavljenosti, zavarovane z jamstvom, ali dele izpostavljenosti, za katere se uporabi pristop substitucije parametrov tveganja ali pristop substitucije uteži tveganja, ni potrebno oceniti drugih LGD vrednosti razen LGD primerljivih neposrednih izpostavljenosti do dajalcev jamstev.

38. Če zadevno osebno kreditno zavarovanje ne krije prvotne izpostavljenosti v celoti, bi morale biti institucije za namen odstavka 37 za del izpostavljenosti, ki ni krit z zadevnim osebnim kreditnim zavarovanjem, sposobne dodeliti ocene PD in LGD, ki se uporabljajo za originalno izpostavljenost, ne da bi se priznal učinek zadevnega osebnega kreditnega zavarovanja. Poleg tega bi morale institucije za izračun dejanskega LGD, ki se uporablja za del izpostavljenosti, ki ni krit z zadevnim osebnim kreditnim zavarovanjem, denarne tokove in stroške razvrstiti tako:

- (a) Denarne tokove, prejete od dajalca jamstva, bi bilo treba dodeliti delu izpostavljenosti, zavarovanemu z jamstvom, denarne tokove, ki prihajajo iz drugih virov, pa delu izpostavljenosti, ki ni krit z osebnim kreditnim zavarovanjem. V primeru izpostavljenosti, ki so hkrati krite s stvarnim kreditnim zavarovanjem, bi bilo treba denarne tokove, povezane s stvarnim kreditnim zavarovanjem, dodeliti delu izpostavljenosti, kritemu s tem zavarovanjem, v skladu s smernico iz odstavka 46.

- (b) Posredne stroške bi bilo treba dodeliti različnim delom izpostavljenosti v skladu z odstavkom 113 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD.
  - (c) Neposredne stroške, ki so neposredno povezani z unovčevanjem osebnega kreditnega zavarovanja, bi bilo treba dodeliti delu izpostavljenosti, zavarovanemu z jamstvom, druge neposredne stroške pa delu izpostavljenosti, ki ni krit z osebnim kreditnim zavarovanjem. V primeru izpostavljenosti, ki so hkrati krite s stvarnim kreditnim zavarovanjem, bi bilo treba neposredne stroške, povezane z unovčenjem stvarnega kreditnega zavarovanja, dodeliti delu izpostavljenosti, zavarovanemu z jamstvom, v skladu z odstavkom 46 teh smernic.
39. Če institucije sprejmejo pristop substitucije parametrov tveganja in pride do neplačila dolžnika, velja naslednje:
- (a) utež tveganja zajamčenega dela izpostavljenosti bi morala biti utež primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, ki ni neplačnik.
  - (b) Kot pričakovana izguba zajamčenega dela izpostavljenosti bi morala veljati tista iz primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, ki ni neplačnik.
  - (c) Če dajalec jamstva nima statusa neplačnika, bi bilo treba zajamčeni del izpostavljenosti šteti kot neplačan za izračun primanjkljaja ali presežka IRB v skladu s členom 159 Uredbe (EU) št. 575/2013 in oddelka 8.4 smernic EBA o ocenjevanju PD in LGD.
40. Če institucije uporabljajo pristop substitucije parametrov tveganja, bi morala druga orodja za kvantitativno validacijo iz člena 185(c) Uredbe (EU) št. 575/2013 vključevati primerjavo pričakovane izgube primerljivih neposrednih izpostavljenosti do dajalca jamstva in opažene stopnje izgube osnovnih izpostavljenosti ali delov izpostavljenosti do dolžnikov neplačnikov, ki so bili pred nastopom neplačila obravnavani kot zavarovani z jamstvom.
41. Če institucije v posameznih primerih na podlagi človeške presoje prilagajajo parametre tveganja, tako da osebno kreditno zavarovanje upoštevajo z uporabo razveljavitev v skladu z odstavkom 31(a)(iii), bi morale biti zmožne utemeljiti, da narava in značilnosti tega zavarovanja ne dopuščata uporabe metod iz odstavka 31(a)(i), 31(a)(ii) ali 31(b), da bi se odražali učinki zmanjševanja kreditnega tveganja tega osebnega kreditnega zavarovanja.
42. Če institucije uporabljajo enega od pristopov iz odstavka 31(a) in je zaradi dobljenih ocen utež tveganja nižja od uteži, ki bi se uporabljala za sicer enako izpostavljenost, za katero institucija nima osebnega kreditnega zavarovanja, končna utež tveganja ne more biti nižja od uteži tveganja primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva v skladu s členoma 161(3) in 164(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, kar pomeni, da se uporabi spodnja meja uteži tveganja (t.i. *risk weight floor*).
43. Če institucije od pristojnega organa niso prejele dovoljenja za uporabo lastnih ocen LGD v skladu s členom 143(2) Uredbe (EU) št. 575/2013 za primerljive neposredne izpostavljenosti do

dajalca jamstva, bi morale za uporabo pristopa substitucije parametrov tveganja in izračun spodnje meje uteži tveganja uporabljati vrednosti LGD, določene v skladu s členom 161(1) navedene uredbe, da bi izdelale ocene LGD primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva.

44. Za uporabo pristopa substitucije parametrov tveganja in izračun spodnje meje uteži tveganja bi morala biti vrednost osebnega kreditnega zavarovanja naslednja:

- (a) Vrednost osebnega kreditnega zavarovanja bi morala biti določena v skladu s členom 233 in členom 239(3) Uredbe (EU) št. 575/2013. V prilagojeni vrednosti osebnega kreditnega zavarovanja bi bilo treba v skladu s členom 239(3) navedene uredbe upoštevati vsako morebitno neuskkljenost zapadlosti, pri čemer bi morala biti primerljiva zapadlost neposrednih izpostavljenosti do dajalca jamstva enaka zapadlosti izpostavljenosti do dolžnika.
- (b) Če osebno kreditno zavarovanje krije vrednost izpostavljenosti, ki ostane po izterjavi dolžnika, in, če smiselno, po morebitnih drugih oblikah zmanjševanja kreditnega tveganja, bi morale institucije vrednost zavarovanja na podlagi preteklih izkušenj oceniti konservativno.
- (c) Vrednost osebnega kreditnega zavarovanja, ki izpolnjuje zahteve drugega pododstavka člena 215(1)(a) ali člena 215(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, je lahko najvišji znesek, za katerega se je dajalec zavarovanja zavezal, da ga bo plačal v primeru dogodka neplačila ali neporavnane dospele obveznosti kreditnojemalca ali ob nastanku drugih določenih kreditnih dogodkov.

45. Institucije bi morale spodnjo mejo uteži tveganja (*risk weight floor*) izračunati na naslednji način:

- (a) Če je izpostavljenost krita z več osebnimi kreditnimi zavarovanji, pri čemer vsako zagotavlja zavarovanje za različne dele izpostavljenosti, bi morale institucije spodnjo mejo uteži tveganja izračunati kot z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja primerljivih neposrednih izpostavljenosti do vsakega od dajalcev jamstev.
- (b) Če je izpostavljenost krita z več osebnimi kreditnimi zavarovanji in če dve ali več od njih zagotavljajo zavarovanje za isti del izpostavljenosti, bi morale institucije spodnjo mejo uteži tveganja za ta del izpostavljenosti izračunati kot najnižjo od uteži tveganja vsake primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva. V LGD primerljive neposredne izpostavljenosti do vsakega od dajalcev jamstev bi se lahko pri izračunu posamezne uteži tveganja upošteval učinek drugega obstoječega osebnega kreditnega zavarovanja.
- (c) Če kateri koli del izpostavljenosti ni krit z nobenim osebnim kreditnim zavarovanjem, bi morale institucije za ta del izpostavljenosti dodeliti utež tveganja, ki se uporablja za tako izpostavljenost do dolžnika brez osebnega kreditnega zavarovanja; v tem primeru

bi morale spodnjo mejo uteži tveganja izračunati kot z izpostavljenostjo tehtano povprečje uteži tveganja, ki se uporablja za del izpostavljenosti, krit z osebnim kreditnim zavarovanjem, in utež tveganja, ki se uporablja za preostali del izpostavljenosti.

- (d) za izračun z izpostavljenostjo tehtanega povprečja uteži tveganja v skladu s točkama (a) in (c) bi bilo treba vsako utež tveganja izračunati ločeno in tehtati z ustreznim deležem vrednosti izpostavljenosti.

46. Za namen odstavka 45 in zaradi priznavanja učinkov večih tehnik zmanjševanja kreditnega tveganja v skladu s pristopi iz odstavka 31 morajo biti izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

- (a) Institucije bi morale imeti vzpostavljene jasne politike za razporejanje, določanje zaporedja in priznavanje stvarnega ali osebnega kreditnega zavarovanja, ki so skladne z notranjim procesom upravljanja neplačanih izpostavljenosti in izterjave.
- (b) Institucije ne bi smele dvakrat priznati učinkov istega zmanjševanja kreditnega tveganja; na primer pri razporejanju stvarnega kreditnega zavarovanja med del izpostavljenosti, krit z osebnim kreditnim zavarovanjem, in del izpostavljenosti, ki ni krit z osebnim kreditnim zavarovanjem, dvojno priznavanje stvarnega kreditnega zavarovanja ne bi smelo biti dovoljeno.
- (c) Institucije bi morale pristope uporabljati dosledno, zato:
  - (i) ne bi smelo biti dovoljeno, da se del izpostavljenosti, krit z zadevnim osebnim kreditnim zavarovanjem, deli na dva dela in pri enem uporabi pristop substitucije parametrov tveganja ali pristop substitucije uteži tveganja, pri drugem pa pristop modeliranja.
  - (ii) Institucije bi morale v primeru več osebnih kreditnih zavarovanj, ki, vsaj delno, krijejo isti del izpostavljenosti, oblikovati ustrezna merila za izbiro, katero osebno kreditno zavarovanje izbrati za substitucijo parametrov tveganja. Taka merila bi morala biti opisana v notranjih politikah, ki jih institucija določi za prilagoditev ocen PG in LGD v skladu z odstavkom 38. Brez poseganja v podtočko (i) je institucijam dovoljeno deliti del izpostavljenosti, krit z zadevnim osebnim kreditnim zavarovanjem, v dva dela in pri enem delu uporabiti pristop substitucije parametrov tveganja, obenem pa priznati učinke preostalega dela tega zadevnega zavarovanja z uporabo pristopa substitucije parametrov tveganja za druga obstoječa osebna kreditna zavarovanja; učinek zmanjševanja tveganja preostalega dela zadevnega osebnega kreditnega zavarovanja se zlasti lahko upošteva pri LGD primerljivih neposrednih izpostavljenosti do drugih obstoječih dajalcev jamstev v skladu z odstavkom 47.

47. Za priznavanje učinkov zmanjševanja kreditnega tveganja več kreditnih zavarovanj, ki zaradi razporejanja, ki ga je izvedla institucija v skladu z odstavkom 46, krijejo isti del izpostavljenosti, lahko institucije uporabijo enega od pristopov iz odstavka 31(a). Institucije bi morale za uporabo pristopa substitucije parametrov tveganja in izračunavanje spodnje meje uteži

tveganja uporabljati zlasti naslednje metode za izdelavo LGD primerljive neposredne izpostavljenosti do dajalca jamstva, vključno z učinki zmanjševanja kreditnega tveganja dodatnega kreditnega zavarovanja:

- (a) Če se primerljiva neposredna izpostavljenost do dajalca jamstva ocenjuje z uporabo bonitetnega sistema, za katerega institucija ni prejela predhodnega dovoljenja za uporabo lastnih ocen LGD v skladu s členom 143(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morala institucija uporabljati vrednosti LGD iz člena 161(1) navedene uredbe, ki po potrebi odražajo stvarno kreditno zavarovanje, ter pri tem uporabljati ustrezne zahteve iz poglavja 4 naslova II dela 3 navedene uredbe.
- (b) Če se primerljiva neposredna izpostavljenost do dajalca jamstva ocenjuje z uporabo bonitetnega sistema, za katerega je institucija prejela predhodno dovoljenje za uporabo lastnih ocen LGD v skladu s členom 143(2) Uredbe (EU) št. 575/2013, bi morala institucija uporabljati LGD primerljivih neposrednih izpostavljenosti do dajalca jamstva, ki vključuje učinek dodatnega osebnega ali stvarnega kreditnega zavarovanja. Če institucije pri oceni LGD primerljivih neposrednih izpostavljenosti do dajalca jamstva ne morejo priznati dodatnega kreditnega zavarovanja, bi morale:
  - (i) če je LGD nezavarovanih izpostavljenosti do dajalca jamstva nižja od LGD nezavarovanih izpostavljenosti do dolžnika ali enaka tej vrednosti, uporabiti oceno LGD izpostavljenosti do dolžnika, ki kažejo učinek dodatnega kreditnega zavarovanja, ali
  - (ii) če je LGD nezavarovanih izpostavljenosti do dajalca jamstva višja od LGD nezavarovanih izpostavljenosti do dolžnika ali če institucije ne morejo izvesti take primerjave, bi morale:
    - za dajalce jamstev, ki se ne uvrščajo med subjekte bančništva na drobno (*non-retail guarantors*), uporabiti bodisi ustrezne vrednosti LGD iz člena 161(1) Uredbe št. 575/2013, ki po potrebi odražajo stvarno kreditno zavarovanje, z uporabo ustreznih zahtev iz poglavja 4 naslova II dela 3 navedene uredbe ali oceno LGD, ki se uporablja za nezavarovane izpostavljenosti do dajalca jamstva. Izbira med tema dvema možnostma bi morala biti skladna z vrsto izpostavljenosti do dajalca jamstva;
    - za dajalce jamstev, ki se uvrščajo med subjekte bančništva na drobno (*retail guarantors*), uporabiti oceno LGD, ki se uporablja za nezavarovane izpostavljenosti do dajalca jamstva.